

Bijlage behorende bij Eilandsverordening vaststelling diverse ontwerp-landsverordeningen land Curaçao (A.B. 2010 no. 87)

Landsverordening ter uitvoering van
additioneel artikel I van de Staatsregeling
van Curaçao (Landsverordening algemene
overgangsregeling wetgeving en bestuur)

=====

IN NAAM DER KONINGIN

DE GOUVERNEUR VAN CURAÇAO

Overwegende dat ingevolge additioneel artikel I van de Staatsregeling voorzieningen dienen te worden getroffen betreffende de verdere gelding als regelingen van Curaçao van de op het tijdstip[van inwerkingtreding van deze Staatsregeling om Curaçao geldende landsverordeningen en andere regelingen en besluiten van de Nederlandse Antillen alsmede, eilandsverordeningen en andere regelingen en besluiten van het eilandgebied Curaçao en betreffende de handhaving van de op dat tijdstip in Curaçao bestaande organen van openbaar bestuur;

Gelet op artikel III van de Rijkswet wijziging Statuut in verband met de opheffing van de Nederlandse Antillen

Artikel 1

1. Alle op het tijdstip van inwerkingtreding van de Staatsregeling in Curaçao geldende landsverordeningen, landsbesluiten, houdende algemene maatregelen en andere besluiten van regelgevende aard van de Nederlandse Antillen, alsmede eilandsverordeningen en eilandsbesluiten, houdende algemene maatregelen van het eilandgebied Curaçao blijven van kracht, totdat zij met inachtneming van de Staatsregeling zijn gewijzigd of ingetrokken.
2. Het bepaalde in het eerste lid geldt niet voor de in de Bijlage bij deze landsverordening vermelde landsverordeningen, landsbesluiten, houdende algemene maatregelen en andere besluiten van regelgevende aard van de Nederlandse Antillen, alsmede eilandsverordeningen en eilandsbesluiten, houdende algemene maatregelen van het eilandgebied Curaçao.

Artikel 2

Besluiten van de Nederlandse Antillen en van het eilandgebied Curaçao die niet van regelgevende aard zijn en op het tijdstip van inwerkingtreding van de Staatsregeling in Curaçao rechtskracht hebben, behouden hun rechtskracht, totdat zij met inachtneming van de Staatsregeling zijn gewijzigd of ingetrokken.

Artikel 3

De op het tijdstip van inwerkingtreding van de Staatsregeling van Curaçao in het eilandgebied Curaçao bestaande bestuursorganen blijven gehandhaafd, totdat zij met inachtneming van de Staatsregeling door andere organen zijn vervangen of zijn opgeheven.

Artikel 4

Met ingang van de datum van inwerkingtreding van de Staatsregeling van Curaçao gaan alle rechten en verplichtingen naar burgerlijk recht van het eilandgebied Curaçao over op het land Curaçao.

Artikel 5

1. De in artikel 1 bedoelde landsverordeningen van de Nederlandse Antillen en eilandsverordeningen van het eilandgebied Curaçao verkrijgen de staat van landsverordeningen van Curaçao.
2. De in artikel 1 bedoelde landsbesluiten, houdende algemene maatregelen van de Nederlandse Antillen en eilandsbesluiten, houdende algemene, maatregelen van het eilandgebied Curaçao verkrijgen de staat van landsbesluit, houdende algemene maatregelen van Curaçao.
3. De in artikel 1 bedoelde andere besluiten van regelgevende aard van de Nederlandse Antillen verkrijgen de staat van ministeriële regeling met algemene van Curaçao.

Artikel 6

1. In de tekst van de regelingen die ingevolge artikel 5 de staat van landsverordening, landsbesluit houdende algemene maatregelen of ministeriële regeling van Curaçao verkrijgen, vinden met toepassing van de volgende leden van dit artikel de aanpassingen plaats die als gevolg van het verkrijgen van deze nieuwe hoedanigheid noodzakelijk zijn.
- 2; Waar melding wordt gemaakt van het land de Nederlandse Antillen of het eilandgebied Curaçao, treedt daarvoor in de plaats het land Curaçao.
3. Waar melding wordt gemaakt van de eilanden of eilandgebieden Curaçao, Bonaire, de Bovenwindse Eilanden, Sint Maarten, Saba of Sint Eustatius of

voorzien wordt in gevallen die samenhangen met de gedecentraliseerde staatsinrichting van de Nederlandse Antillen, vervallen de desbetreffende artikelen of gedeelten van artikelen, voor zover zulks uit de gewijzigde rechtsorde voortvloeit.

4. Waar onderscheid wordt gemaakt tussen procedures op het eiland Curaçao en de overige eilanden van de Nederlandse Antillen, wordt de voor Curaçao geldende regeling gevolgd.

5. Waar melding wordt gemaakt van ambten, organen, instellingen, diensten of kantoren van de Nederlandse Antillen of van het eilandgebied Curaçao, treden daarvoor in de plaats de overeenkomstige met inachtneming van de Staatsregeling ingestelde ambten, organen, instellingen, diensten of kantoren van het land Curaçao.

6. Waar melding wordt gemaakt van het Hof van Justitie van de Nederlandse Antillen, treedt daarvoor in de plaats het Gemeenschappelijk Hof van Justitie van Curaçao, Aruba, Sint Maarten en van Bonaire. Sint Eustatius en Saba, als bedoeld in de Rijkswet Gemeenschappelijk Hof van Justitie.

7. Waar voor de uitvoering van taken van het land wordt voorzien in de medewerking of tussenkomst van eilandelijke organen en waar voor de uitvoering van taken door een eilandgebied wordt voorzien in de medewerking of tussenkomst van landelijke organen, vervallen de desbetreffende artikelen of gedeelten van artikelen, voor zover voor deze medewerking of tussenkomst in de gewijzigde rechtsorde geen plaats meer is.

8. Waar melding wordt gemaakt van uitvoering of nadere regeling bij eilandsverordening, treedt daarvoor in de plaats uitvoering of nadere regeling bij landsbesluit, houdende algemene maatregelen.

9. Waar van enige beslissing beroep wordt opengesteld op de eilandsraad of een commissie daaruit, treedt daarvoor in de plaats beroep overeenkomstig de bepalingen van de Landsverordening Administratieve Rechtspraak.

10. Waar melding wordt gemaakt van de gezaghebber, treedt daarvoor in de plaats de minister tot wiens taak de betreffende aangelegenheid behoort of een door deze aan te wijzen ambtenaar.

11. Waar aan de gezaghebber is opgedragen eden af te nemen, treedt daarvoor in de plaats de Gouverneur.

12. Waar melding wordt gemaakt van de gezaghebber of het plaatselijk hoofd van Politie als bevoegde instantie tot het afgeven van een bijzondere last tot het binnentreden van woningen, vervalt de betreffende aanduiding.

13. Waar melding wordt gemaakt van het plaatselijk hoofd van Politie treedt daarvoor in de plaats de minister van Justitie of een door hem aan te wijzen ambtenaar.

14. Waar melding wordt gemaakt van algemene verordeningen wordt deze term vervangen door: wettelijke regelingen.

15. Waar melding wordt gemaakt van bedragen luidend in de geldeenheid van de Nederlandse Antillen treden daarvoor in de plaats gelijkkluidende bedragen in de geldeenheid nader door Curaçao en Sint Maarten overeen te komen bij onderlinge regeling als bedoeld in artikel 38 van het Statuut.

16. Bepalingen die op het tijdstip van inwerkingtreding van de Staatsregeling reeds waren uitgewerkt dan wel wijzigingen van andere regelingen inhouden,

vervallen.

17. Verwijzingen naar andere artikelen, andere regelingen of andere onderdelen daarvan, worden waar nodig aangepast.

18. Voor zover dit niet reeds uit de voorgaande leden van dit artikel voortvloeit, worden aanduidingen en formuleringen die met de gewijzigde rechtsorde niet meer in overeenstemming zijn, daarmee in overeenstemming gebracht of geschrapt.

Artikel 7

1. De met toepassing van artikel 6 aangepaste teksten van regelingen die de staat van landsverordening of landsbesluit houdende algemene maatregelen van Curaçao verkrijgen, worden op voordracht van de minister van Justitie bij landsbesluit vastgesteld.

2. Bij eilandsbesluit vastgestelde ontwerpen van landsbesluiten, als bedoeld in het eerste lid, verkrijgen op het tijdstip van inwerkingtreding van de Staatsregeling de staat van landsbesluit van Curaçao.

3. De met toepassing van artikel 6 aangepaste teksten van regelingen die de staat van ministeriële regeling van Curaçao verkrijgen, worden bij beschikking van de minister van Justitie vastgesteld.

4. Bij de vaststelling, bedoeld in het eerste en derde lid, wordt de wettelijke spelling van de Nederlandse taal gebruikt. Zonodig worden artikelen vernummerd en leden van artikelen genummerd of vernummerd.

Artikel 8

Bij de uitvoering van artikel 6 worden tevens in aanmerking genomen de wijzigingen die na 31 december 2009 zijn aangebracht in de in dat artikel bedoelde wettelijke regelingen.

Artikel 9

Op het tijdstip van inwerkingtreding van de Staatsregeling bestaande rechten, gebaseerd op wettelijke regelingen die op dat tijdstip hun rechtskracht verliezen, kunnen ook daarna geldend worden gemaakt, indien de redelijkheid en billijkheid dit vorderen.

Artikel 10

Deze landsverordening kan worden aangehaald als "Algemene overgangsregeling wetgeving en bestuur Land Curaçao" en treedt in werking op het tijdstip waarop de Rijkswet wijziging Statuut in verband met de opheffing van de Nederlandse Antillen in werking treedt.

Landsverordening ter uitvoering van
additioneel artikel I van de Staatsregeling
van Curaçao (Landsverordening algemene
overgangsregeling wetgeving en bestuur)

=====

Memorie van toelichting

=====

No. 3

=====

1. Algemeen deel

Additioneel artikel I van de Staatsregeling luidt als volgt:

“ Bij landsverordening worden voorzieningen getroffen betreffende de verdere gelding als regelingen van Curaçao van de op het tijdstip van de inwerkingtreding van deze Staatsregeling in Curaçao geldende landsverordeningen en andere regelingen en besluiten van de Nederlandse Antillen, alsmede eilandsverordeningen en andere regelingen en besluiten van het Eilandgebied Curaçao en betreffende de handhaving van de op dat tijdstip in Curaçao bestaande organen van openbaar bestuur”

Deze bepaling weergeeft de ambitie te waarborgen dat Curaçao bij de ingang van de positie van autonoom land binnen het Koninkrijk beschikt over een adequaat en toepasbaar stelsel van regelgeving. Dit streven houdt mede verband met artikel 43 van het Statuut dat bepaalt dat elk der landen zorg draagt voor de verwezenlijking van de fundamentele menselijke rechten en vrijheden, de rechtszekerheid en de deugdelijkheid van bestuur. Een goed stelsel van regelgeving is onmisbaar om het rechtsleven van een land adequaat te kunnen reguleren en te laten functioneren.

2. Uitgangspunten van de regeling

2.1 Welke wettelijke regelingen

Voor het antwoord op de vraag om welke wetgeving het in het kader van de onderhavige landsverordening om gaat wordt artikel 2 van de Staatsregeling van de Nederlandse Antillen als uitgangspunt genomen. Genoemde bepaling luidt als volgt:

"De wettelijke regelingen, in de Nederlandse Antillen geldig, zijn:

1° het Statuut voor het Koninkrijk der Nederlanden;

2° de overeenkomsten met ander Mogendheden en met volkerenrechtelijke organisaties, voor zover zij in de Nederlandse Antillen van toepassing zijn;

3° de algemene verordeningen, waaronder worden verstaan:

- a. de Rijkswetten, die, op voet van de bepalingen van het Statuut, voor de Nederlandse Antillen verbindend zijn;
- b. de algemene maatregelen van Rijksbestuur, die, op voet van de bepalingen van het Statuut, voor de Nederlandse Antillen verbindend zijn;
- c. de Samenwerkingsregeling Nederlandse Antillen en Aruba, zijnde een onderlinge regeling ter uitvoering van artikel 38, eerste lid, van het Statuut;
- d. deze Staatsregeling;
- e. overige landsverordeningen, zijnde verordeningen met gemeen overleg der Staten door de Gouverneur vastgesteld;
- f. de landsbesluiten, houdende algemene maatregelen, door de Gouverneur, de Raad van Advies gehoord, binnen de grenzen zijner bevoegdheid uitgevaardigd;
- g. de ministeriële beschikking met algemene werking, door een of meer ministers binnen de grenzen hunner bevoegdheid uitgevaardigd;

4° de nadere regelen als bedoeld in de tweede alinea van het eerste lid van artikel 14 van het Statuut;

5° de verordeningen door zelfstandige bestuursorganen als bedoeld in artikel 96a en 96b en de artikelen 104a en 104b van de Eilandenregeling van Nederlandse Antillen uitgevaardigd;

6° de eilandverordeningen en de eilandsbesluiten, houdende algemene maatregelen, bedoeld in het zesde lid van artikel 91;

7° de keuren en reglementen, door de in artikel 95 genoemde besturen binnen de grenzen hunner bevoegdheid uitgevaardigd".

Van de bovengenoemde geciteerde bepaling kan worden opgemerkt dat leden 1°, 2°, 3° a tot en met d, alsmede lid 4° in het kader van de onderhavige ontwerp landsverordening niet aan de orde zijn.

De in lid 5° bedoelde verordeningen zijn nimmer tot stand gekomen, terwijl de in het lid 7° genoemde regelingen niet meer bestaan.

Geconcludeerd kan derhalve worden dat het voor de werking van de onderhavige landsverordening uitsluitend gaat om de wettelijke regelingen als bedoeld in lid 3° e tot en met g, alsmede lid 6° van de bovengeciteerde bepaling van de Staatregeling van de Nederlandse Antillen.

2.2. Doelstelling regeling

Teneinde te bevorderen dat Curaçao bij de aanvang de nieuwe status beschikt over een adequaat en toepasbaar stelsel van regelgeving wordt bij deze landsverordening gekozen voor een benaderingswijze die recht doet aan de politieke/bestuurlijke realiteit van Curaçao. Curaçao maakt namelijk thans deel uit van de Nederlandse Antillen en is daarvan de residentie. De instituten en wettelijke regels die in de loop der jaren in de Nederlandse Antillen zijn ontwikkeld onderscheidenlijk vastgesteld en die dus gelden voor Curaçao zijn voor een belangrijk deel tot stand gekomen door de sociale en politieke leiders van Curaçao. Daardoor behoren de vigerende rechtsregels tot het gedachtegoed van de Curaçaose bevolking. De ongestoorde voortgang van het rechtsleven van Curaçao is gebaat bij een benaderingswijze die de bestaande geldende regelgeving van het eiland overneemt.

Behalve dat deze oplossingsrichting efficiënt en effectief is en in ieder geval geen gevolgen heeft voor de ingangsdatum van de nieuwe status, pleiten een aantal andere aspecten voor deze benadering. Genoemd worden de rechtszekerheid, de continuïteit van het bestuur, de kwaliteit van de huidige wetgeving, alsmede democratische legitimatie daarvan.

Het argument van de rechtszekerheid volgt uit een aantal belangrijke aspecten:

- a. de Curaçaose samenleving moet na ingang van de nieuwe status ongestoord door kunnen functioneren. Uit dien hoofde is het van groot belang om er voor te zorgen dat de regels die het rechtsverkeer regelen zo veel mogelijk hun gelding blijven behouden.
- b. wijzigen of vervangen van rechtsregels brengt rechtsonzekerheid met zich mee;
- c. wijzigen of vervangen van de rechtsregels kan een negatieve invloed hebben op de percepties van de bevolking. Teveel wijzigingen in de overgangperiode naar de nieuwe status veroorzaakt wantrouwen bij de bevolking. Dit vertrouwen is door de vaak onzorgvuldige en ongenueanceerde discussies die al gevoerd worden over de staatkundige veranderingen al problematisch. De bevolking moet niet door het ontstaan van teveel nieuwe regelgeving het gevoel krijgen gepakt te worden.

Wat betreft de continuïteit van het bestuur zij bedacht dat het bestuursapparaat van Curaçao door de clustering van het apparaat van het land Nederlandse Antillen en dat van het eilandgebied Curaçao, al aan grote veranderingen onderhevig is. Deze veranderingen stellen hoge eisen aan het betrokken personeel. De focus van het apparaat is thans op deze organisatie veranderingen gericht en niet op het voorbereiden en internaliseren van nieuwe regelgeving. De continuïteit van het bestuur is onder deze omstandigheden niet gediend met teveel wijzigingen c.q. veranderingen in de regelgeving. De bestaande wetgeving van de Nederlandse Antillen en het eilandgebied Curaçao voldoet. Graadmeter hiervoor zijn de internationale indicatoren van o.m. de Wereld Bank waaruit blijkt dat onze wetgeving over het algemeen goed scoort. Ook als men kijkt naar de wetgevingscatalogi die voortvloeien uit internationale mensenrechtenverdragen en de in de bestuursrechtelijke literatuur

aanvaarde beginselen en kenmerken van de democratische rechtstaat voldoet onze wetgeving aan de daaraan te stellen eisen. Overname van de bestaande wetgeving heeft derhalve als voordeel dat een goed stelsel wordt overgenomen waarmee de bevolking zich vertrouwt voelt. Enige noodzaak om onze wetgeving te vervangen is hierdoor vooralsnog niet aangetoond. Bovendien maakt Curaçao thans een economische opleving mee. Drastische veranderingen in de wetgeving kunnen een negatieve invloed hebben op deze economische ontwikkelingen. Tot slot is er ook uit een oogpunt van democratische legitimatie geen behoefte aan vervanging van onze regelgeving. De vigerende eilandelijke regelgeving is vastgesteld door of krachtens opdracht van de Eilandsraad als de vertegenwoordiging van de Curaçaose bevolking. Wat de landsverordeningen betreft kan gesteld worden dat de vertegenwoordiging van de bevolking van Curaçao een meerderheidspositie heeft in de Staten. Immers, veertien van de eenentwintig leden worden door de bevolking van Curaçao gekozen. Ook hier is dus sprake van voldoende democratische legitimatie.

3. Uitwerking van het uitgangspunt

Bij het overnemen van de wetgeving zal Curaçao technisch gezien een andere weg volgen dan Aruba destijds heeft gedaan. Curaçao geeft er de voorkeur aan om alle bestaande wetgeving van het Land de Nederlandse Antillen en het eilandgebied Curaçao te over nemen (zie artikel 1, eerste lid). Alleen de wetgeving die niet wordt overgenomen wordt uitdrukkelijk geïdentificeerd in de Bijlage bij deze landsverordening (zie artikel 1, tweede lid).

Bij de wetgeving die niet wordt overgenomen wordt o.m. gedacht aan:

- de organieke landsverordeningen, die op voet van de afspraken gemaakt op de Start Rondetafel Conferentie ter toetsing zijn voorgelegd aan de Ronde Tafelconferentie. Deze organieke landsverordeningen zullen afzonderlijk door de Eilandsraad van Curaçao vastgesteld moeten worden;
- de landsverordeningen die een materie betreffen die bij consensusrijkswet zal worden geregeld;
- de wetboeken waarvoor thans een onderlinge samenwerkingsregeling met Sint Maarten en Aruba wordt voorbereid;
- landsverordeningen die slechts van toepassing zijn voor een eilandgebied;
- landsverordeningen die vanwege de aard van de daarin geregelde materie zijn uitgewerkt.

Met de behoefte om het rechtsleven ongestoord te laten voortgaan, houdt een drietal andere voorzieningen in deze landsverordening verband, te weten:

- - artikel 2 besluiten van het Land de N.A. en het Eilandgebied Curaçao die niet van regelgevende aard zijn en op het tijdstip van inwerkingtreding van de Staatsregeling rechtskracht hebben, behouden deze rechtskracht totdat deze met inachtneming van de Staatsregeling van Curaçao zijn vervangen of opgeheven;
- - artikel 3 de op het tijdstip van inwerkingtreding van de Staatsregeling van Curaçao bestaande organen van openbaar bestuur blijven gehandhaafd totdat zij met in achtneming van de Staatsregeling door andere organen zijn vervangen of opgeheven.
- - artikel 4 met ingang van de datum van inwerkingtreding van de Staatsregeling van Curaçao gaan alle rechten en verplichtingen naar burgerlijk recht van het eilandgebied Curaçao over op het land Curaçao.

Ad. A. Dit betekent dat op grond van wettelijke voorschriften verleende concessies, vergunningen, belastingvrijstellingen en dergelijke hun gelding blijven behouden, totdat zij met in achtneming van de bepalingen van de Staatsregeling van Curaçao zijn gewijzigd of ingetrokken. De door dergelijke besluiten gecreëerde rechtsbetrekkingen, waaruit gerechtvaardigde aanspraken en verplichtingen voor de geadresseerden voortvloeien moeten door de staatkundige vernieuwingen niet aangetast worden. Het rechtsleven gaat immers normaal door.

Ad. B. Deze bepaling spreekt voor zich en hoeft verder geen toelichting

Ad. C. Ook artikel 4 dient gezien te worden als een waarborg om het rechtsleven normaal voortgang te laten plaatsvinden. De bevolking mag geen slachtoffer worden van de status verandering van Curaçao, en aan de andere kant moeten burgerrechtelijke vordering van het Eilandgebied Curaçao niet verloren gaan.

5. Artikelsgewijze commentaar

Artikel 1 en 2

Zie algemeen deel van de toelichting.

Artikel 3

Voor de goede orde zij erop gewezen dat deze bepaling in het verlengde ligt van de Overgangsbepaling van de Staatsregeling van Curaçao.

Artikel 4

Zie algemeen deel van de toelichting.

Artikel 5

Behoeft geen toelichting

Artikel 6

In het algemeen deel van de toelichting is gesteld dat het de strekking is van artikel 1 om bestaande regelgeving te handhaven. Toch zal de gehandhaafde regelgeving op ondergeschikte punten aangepast moeten worden. Deze wijzigingen houden verband met een van de volgende factoren:

- a. de statusverandering van Curaçao;
- b de Nederlandse Antillen ophouden te bestaan;
- c. het feit dat het bestuurscollege en de functie van gezaghebber voor Curaçao ophouden te bestaan;
- d er zullen geen eilandsbesluiten en eilandsbesluiten, houdende algemene maatregelen meer bestaan;
- e. referenties naar de andere eilanden moeten verwijderd worden;
- f. afspraken gemaakt ten aanzien van de rechtshandhaving en rechtspleging;

Artikel 7

Beoogt de aanpassingen die noodzakelijk zijn als gevolg van artikel 6 op snelle en efficiënte wijze te realiseren.

Artikel 8

Deze bepaling bevat een hardheidsclausule die moet dienen om de bevolking niet het slachtoffer te laten worden van de staatkundige veranderingen.

Artikel 9

In verband met de door Curaçao gehanteerde benaderingswijze zal het werkingsgebied van deze bepaling zeer beperkt zijn.

